

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5 60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Na Gorenjskem se svita!

Svita se na Gorenjskem, sicer polagoma, toda vedno bolj. Temne megle, ki so se stoletja vlačile po naših poljanah, se izgublajo, solnčni žarki zadobivajo vedno več moči, in upanje je, da tudi pri nas kdaj zasine zlato solnce svobode.

Kar se nam je zdelo še pred nekaj leti nemogoče, to se vrši sedaj prav živo pred našimi očmi. Ljudstvo se otrasa polagoma klerikalnega jarma. Ni je skoro občine več na Gorenjskem, kjer bi si ne stali nasproti dve politični stranki, ena samostojna, zaupa joča le na svojo moč, druga hlapčevska, odvisna tudi v vseh posv. tih zadevah od duhovnega gospodarja, svojega župnika ali celo kaplana. Novodobna šola ima največjo zaslugo, da ljudstvo začinja misliti samostojno, da se kolčkej misli čí močje odtegujejo vedno bolj duhovnemu jerobstvu. Kdor le nekoliko z razumom prebija zgodovino narodov ali čita o sedanjih bojih za svobodo ljudstva pri nas in drugod, nehoté mora priti do zaključka, da tudi naš narod kmalu dozori toliko, da se bo znal vladati sam brez nepoklicanega vodstva.

Da se je začel dramiti Gorenjec, pripomogla je veliko tudi nesrečna narodno-gospodarska politika omejenih klerikalcev. S kako vremo so se stovala kmetijska konsumna društva! Ljudem se je obetala zlata bodočnost v gospodarstvu, kmet bo dal le toliko za blago, kolikor stane v tovarni, svoje pridelke bo pa prodajal brez posredovanja trgovcev, ves tr-

govčev dobiček bo sam vtaknil v žep! Zgodilo se pa je nasprotno! V konsumih je moral kupovati za drag denar slabo blago, slednjič pa, ko se je konsumarski vodjakaplan nasitil, je moral še globlje seči v žep, da je poravnal dolgove faliranega konsumarja. Za vsak stan je treba posebne izobrazbe, tudi za trgovskega! Te pa naš v omejenih razmerah živeči kaplani nimajo in je tudi ne morejo dobiti. En polomljen konsum škoduje duhovski nadvladi več pri kmetu nego mu koristi cel kup «Domoljubov» in tucat javnih predavanj. Konsumi so razsvetlili kmeta v loški in kamniški okolici in če nas znamenja ne varajo, izpregledal bo kmalu tudi bohinjski in blejski kmet, kam ga je zapeljala nesrečna konsumarska politika takozvanih božjih namestnikov.

Mnogo so pomogli tudi slabi vzgledi duhovnikov, blazen verski fanatizem kratkovičnega in prestrastnega ljubljanskega škofa (glej sorške razmere!) ter pretirane in neutemeljene zahteve duhovnikov za zgradbe in poprave cerkvenih poslopj, da so se krotke gorenjske verske ovčice jele polagoma prelevljati v trda in neomamljiva bitja.

Svita se pa na Gorenjskem tudi v narodnem oziru. Kdor se spominja, kako narodno indiferenten je bil naš Gorenjec pred par desetletji, kako se je klanjal privandranemu tujcu, se mora nehoté čuditi, odkod naenkrat ta narodni ponos, ki se pojavlja zlasti v naših jezikovno nevarnih industrijalnih krajih. Vsak inteligentnejši delavec na Jesenicah,

v Trziču čuti, je za svoje prepričanje kot Slovenec odgovoren le svoji vesti, da je le svoje delo prodal gospodarju, ne pa svojega prepričanja. Sokolska zavest se širi! Jeseniški in trziški Sokol sta prava pionirja za narodno samostojno delo, v jezikovnem oziru je neprecenljive važnosti tudi pravkar ustanovljeni kranjskogorski Sokol tik ob poneučeni nemški meji. Naj bi kmalu razprostrl svoje peroti tudi že rastoči domžalski Sokol.

Na Gorenjskem se svita! Črni vrani se skrivajo v svoja duplja in drugih tujih tic roparic je strah!

Dopisi.

Iz Škofje Loke. (Martinov večer.) Odbor naše «Narodne Čitalnice» presenetil nas je letos s prireditvijo vrlo dobro uspelega Martinovega večera, katerega se je udeležilo nepričakovano dosti čitalničnih članic in članov, mnogo od njih tudi s svojimi gospemí. Da je bila na mizi za ta večer obligatna živalica — gos, ki je s svojo ukusno pečenko zadovoljila vse ljubitelje perutninske hrane, to je itak obsebi umljivo. Z vidno zadovoljnostjo je čitalnični predsednik g. dr. Arko v primerni napatnici pozdravil vse prisotne, pozivljaje jih, da naj vsi po svojih močeh delujejo na zopetno oživljenje, zdaj žalibog popolnem zamrlega družabnega življenja v naši Škofji Loki. Član g. Deu pa je preda-

PODLISTEK.

V Bohinj in k bohinjškemu jezeru!

Potpisi in zgodovinski utrinki. Piše Franjo P—c.

7

Dalje.

Kratek čas nam je bil, kajne, celo pot od pričetka našega izleta v to prekrasno bohinjško dolino. Kraj samnasebi je tako vabljiv in zanimiv, da je bila vsa naša mejpotna razprava pravzaprav le zabela našemu potovanju. Prišli smo do vasi Nomenj, kjer se pravzaprav začinja šele pravi Bohinj. Še imamo, kakor pravimo, «dobrih par sto korakov», predno smo na Bohinjki Bistrici. Oddahnimo se malo tu in ozrimo se naokoli. Videli smo, kajne, že iz početka, da je bila naša pot do tu le pot po globoki zarezi doline, naravnim postankom vdoljlene v ši-

roko bohinjsko planoto. Kaj ozka je ta dolina do tu, kjer sedaj počivamo in, kakor smo se na svoje oči prepričali, ponekodi se mora v svoji tesni celo unakniti ravnejemu imenu: soteska. Levo in desno pred nami smo zrlí nebotično strmo gorovje, katerega srednja visočina presega skoraj 1300 m nad morsko gladino. Ob rebrih tega gorovja smo videli zlasti na zapadni strani vzpenjače, vodeče do visoko ležečih planot, v katerih osrčju mora lezati še dandanes nebroj bogatih zakladov: ruže in premoga. Zrlí smo zdaj ob levi, zdaj ob desni v bistromodra očesa «hčerke planin» — Save-Bohinjke, ki nas je s svojim ljubkim žuborenjem vedrila in hladila celo pot počensí od Obern pa do sem. Južno od nje, oziroma nad njo se nam je pogled pasel na širom znani gozdnati Jelovici, ki se ponaša z vrhi do 1600 m visokim (Gladki Vrh 1669 m) in meri kakih 11·5 km² na razteženj. Pa s priznano bohotnimi planin-

skimi pašniki in z vznusenim razgledom oblagodarjena gorska planota napravi severu velik poklon, to se pravi, zdatno se poniža, kajti celo nje robati Babji zob ni večji, nego le še borih 1129 m. To bi bila torej prva južna polovica od prvotne celote po Savi Bohinjki zarezane planote. Nje posestrina v severni smeri se zove Pokljuka, znižujoča se od severozahoda proti jugovzhodu. Nje srednja višina znaša le 1100—1200 m in nje najvišji vrh Macesnovec je 1638 m visok. Proti Blejskemu jezeru se ta planota tako znižuje, da leži komaj le še 200 m nad jezerom. Pokljuka je obdana z visokimi gorami in je ob sedlu med Velikim Poljem in Velikim Draškim vrhom zvezana s triglavskim predgorjem. Južno ležiči skupaj in se držeči dve prijazni vasi: Gorjuse in Koprivnik. Le-tu je bil, kakor se bode tudi izmed naših potovalcev, ki mi hočejo tudi z bohinjške doline še dalje slediti, lahko še podrobno je prepričali, prvi župnik

val o pred- in posmrtnem življenju gosi, povedal vse njene dobre in slabe lastnosti in navajal tudi nekatere historične dogodke, pri katerih je igrala gos dokaj znamenito vlogo. G. predavatelj je umel vso snov tako obdelati, da je njegovo predavanje vzbudilo ne samo mnogo smeha, ampak tudi zanimanja za gosje-«čebljanje». Ad hoc sestavljeni pevski zbor pod spretnim vodstvom neumornega g. Deu-a pa nam je slajšal prehitro minule urice medsebojnega bivanja s krasnimi in izbranimi pesmicami Solospeva gđene. Jerice Dolenc in g. Deu-a sta vse poslušalce očarala, za kar sta omenjena žela vseobčno, zasluženo priznanje. Ne moremo drugače, kakor da se g. Deu še posebej zahvalimo za improvizirano, s sodelovanjem vseh prisotnih »prizorjeno, zanimivo in času primerno autogimnastično točko: «Rusko-japonska vojna» poleg komične «Turske molitve». Vseh lica so žarela iskrenega veselja in zadovoljnosti. Divimo se tudi gđeni Dolenc, ki ima zaslugo, da se je na ta večer postavil temelj za dozdej tolikanj pogrešani, a vendar v poslednjem času se ustavljaajo pevski zbor, kor je prinesla živo gos, da se je celo dvakrat izlicitovala. Z doseženim izkupilom se pa nabavijo prve neobhodne potrebščine za zbor. — Pred odhodom je g. čitalnični predsednik izrazil željo, da bi se zopet videli na prihodnji Miklavževi večer. Ni dvoma, da se ta želja izpolni in da se gg. papani in gg. mamice v obilnem številu odzovejo temu prijaznemu pozivu ter pripeljejo k Miklavžu svojo otročičke, da ne bodedo imeli tudi letos — uskokov, kakor lani!

Iz Selc. Našega župnika Rožnika adjutant ali, kakor ga drugi imenujejo, gorila v osebi male dražestne Emice, prevzela je letos tudi službo ministranta. Po vseh hribih, kjer je semenj ali celkveno žegnanje, gre s kapelanom Bajcem. Kaj družega si moramo misliti nego to, da je rdečelaska postala kapelanov ministrant. Vrneta se pozno v mraku ali pa z bakljami ponoči; kapelan Bajec je navadno po takih izletih precej divji; hribovsko žganje mu leze v glavo. V mraku je najlepše za ljubljence in naša Emica je, pravijo, mehkega srca. Kaj bo rekel resnicoljubni Janez v Cerkljah, ko je tako zaljubljena vanj, da je vsa preč, ako ga le vidi. To je pravila lani

te fare in prvi naš slovenski pesnik sloveči Valentin Vodnik od l. 1793—1796. Na vsej planoti Pokljuki je doma polovica bohinskega kraljestva in prvotnega postanka. Tu so: pašniki, ruda in premog.

Toda ne pozabimo, da nismo še na Jelovici in še manj na Pokljuki, katere robove komaj dosega naše oko, spomnimo se marveč, da smo v prijazni dolinici na Nomenju. Kar si imamo še povedati o naši okolici, lahko storimo tudi grede do Bohinske Bistrice. Torej vstanimo in pojdimo dalje.

Vidite, dragi sopotniki, čim dalje gremo, čim bližje smo Bistrici, tem širša postaja bohinska dolina; pri Nomenju, če se ne motim, je že 1 km široka, a od tu dalje bo čim dalje še več. No in kako je pa dolga? To, kakor in odkoder se računa. Vsa dolina, katero smo že prešli, in pa če gremo še do konca jezera, meri približno 28 km s srednjo višino 507 m. Če se pa vzame le pravi del te doline kot bohinsko dolino, to je od Nomenja pa do jezera, nimamo več kakor k večjemu 12 km dolžine.

nekoč farovski kuharici. Umevno, da na izprehodih govorita o samih kapelanih: kaj so ta gospod rekli, kako so me oni gospod pogledali, kako so ta lepi i. t. d. i. t. d. — Sam angelj varuh je hotel, da je nebodigatreba slišal na lastna ušesa. Vsak večer hodi Emica z upraviteljico v župnišče obiskat kuharico. Nam se dozdeva, da pravi vzrok teh posetov so gospodje, da jim prenašajo čenče, v kapelaniji pa ta posel opravlja Grčarjeva. Župnišče je postalo pravo pribežališče zaljubljene Emice in upraviteljice. Zakaj se ne preselita stalno tja, kakor je storila Julika v Besnici? Imajo dovolj sob na razpolago. Emica še sedaj ne more pozabiti Čočovega Franceta, še vedno zahaja v njegovo gostilno, akoravno jo je zapustil z vsemi — dvomljivimi — doktorji vred. Verlassen, verlassen ist sie, d'rum geht sie ins Pfarrhaus — — Župnik bi pa tudi lahko bil toliko previden in bi za časa škofovega bivanja v Selcih odsvetoval strožaja. Ta posel prvzela bi lahko Emica, bila je isti čas vedno v župnišču. Gotovo je kapelan Bajec že povedal Johanci, Julki in Katrici, kaj je «eine Liebeserklärung». Bajec postane včasih baje gluh in slep. — ?! — Lep zbor, tako je rekel škof, ko so mu peli. Lep, rečem tudi mi, da bi le vedel škof, kako lep, morda bi spodil vse pevke. Sicer že mora prav imeti, ker se nihče ne gane. Kramarjeva mati sama obljubuje breco, a do dejanja je še daleč. Pobožna Toneska bo zopet vzdihnila iz dna srca in rekla, da se je nesrečna mrha že iščidala iz doline, pa še ne da miru. Zeleti bi bilo, da bi se župnik za vso stvar malo pobrigal.

Dovje. — (Tudi pri nas se svita. — Zanimiva seja našega občinskega odbora dne 12. t. m.)

Navzočih je bilo izjemoma vendar enkrat zadostno število za sklepčnost. — Župan in deset odbornikov. Župan otvori sejo. Konstatira sklepčnost ter preide k dnevnemu redu. Prva točka proračun za 1906.

I. K najemninu lova se oglasi k besedi odbornik g. Župan ter predlaga, da se najemščina lova deli na skupno in občinsko, kajti s skupnim imetjem občina ne more gospodariti, temveč spada to v področje našega zato postavljenega gospodarskega odbora. Se-

Tako, zdaj pa urnih krač vzamimo noge v roke in glejmo, da čim preje pridemo v Bohinsko Bistrico . . . . . Dalje prih.

Mimogrede . . .

V. Dadanov. Konec.

Deklica skomigne nepotrpežljivo z ramami in gre proti vratom, skozi katere se je čulo klicanje.

«Tako pridem zopet, gospod,» reče, obrnivši se na pragu. In zgine za vrati.

«Go-spod! Vlak že pri-haja!» se oglasi s ceste voznik. «Precej bodo zaprli prehod.»

Kolodvor je bil takoj zraven, samo na oni stran tira, in moralo se je hiteti, predno se je zaprl prehod.

Na planjavi se je videla lokomotiva, koje luci sta postajali vedno svetlejši.

Lojevski je prišel ravno o pravem času. Komaj kupi listek in odda prtljago, ko zavzvi vtretjč. Lojevski skoči na stopnjice vagona in pogleda še enkrat na gručo judov, ki so stali pred kolodvorom. Konduktar za-

daj so otvori debata o občinskih potih osobito iste skozi Mojstrano do državne ceste, kjer je ta pot, katero je dosedaj tovarna skozi Mojstrano do železnice zelo zanemarjala, in je taka, da se po isti poti skoraj ne more več voziti. še manj pa hoditi, ker nevarno je, da ne bi kdo obtičal v blatu. Občina naj toraj vzame vzdrževanje te poti od tovarne do državne ceste v lastno režijo in naj sklene, da tovarna k temu 95% prispevek daje v denarju. — Nemeč Vinzig protestira in grozi s pritožbo — ne pomaga mu nič — ker je predlog sprejet. Pri debati o občinskem potu naznanja župan, da se pot v kratkem izpremeni v okrajno cesto, in sicer do tovarne skozi Mojstrano po Gobeti do državne ceste. Odborniki z začudenjem vzamejo na znanje, ker letos prvokrat čujejo, kajti občinski odbor je deloval vedno za okrajno cesto skozi Mojstrano ob železnici preko kolodvora na državno cesto. O tem zahteva odbornik g. Župan, da se ugotovi zahtevi, kakor je že bilo nameravano, da se napravi cesta do kolodvora in naj se izvoli v to odbor treh odposlancev, kateri naj prošnjo lastnoročno oddajo pri deželnem odboru in isto ustmeno podpirajo. Pri nadaljnjih točkah predlaga imenovani odbornik, da se najemnina mavca, smodniška shramba in neke od nemške cementne tovarne v najem vzele skupne parcele črtajo iz proračuna, ker je t. im. tje posestvo skupnih zemljišč ter spadajo v delokrog zgornjega odbora. Obenem zahteva isti, da se tudi davki po skupnih in občinskih imetjih delijo.

Župan oporeka, da bi se dala najemščina lova sedaj deliti ter predbaciva, zakaj bi se ravno sedaj moglo to ločiti in zakaj se ni to poprej storilo — to smatra on (oče župan) kot obstrukcijo. Predlagatelj vztraja pri svojih predlogih in pojasnjuje zbranim taiste..

K besedi o tej točki oglasi se tudi odbornik g. Vinzig. Le-ta hoče nemško govoriti. Predlagatelj g. Župan to oporeka ter zahteva od g. župana, da naj on varuje naš slovenski domači jezik, in naj ne pusti govoriti v drugem — nemškem jeziku. Župan pobija ta predlog in pusti v slovenskem odboru govoriti germansko. (Vsa čast takemu županu.) Nato nastane besedna borba med odborniki gg. Županom in Vinzigom — prvi slovensko, drugi nemško govoreč.

trobi, nato zapiska lokomotiva — in vlak se premakne.

V tem hipu se prerine skozi ju-le, ki so stali pred kolodvorom, ženska z veliko ruto na glavi. Zbegano gleda na desno in levo; ruta ji zdrsnje z glave, in Lojevski spozna Malko. Vlak se premika, ona pa hodi ob njem in pazljivo gleda v okna vagonov. Lojevski se skloni čez držaje stopnjic in pomaha s kapo.

Slednjč ga zagleda, pa kolodvorski nasip se jenja, in ona ne more dalje.

«Oh, gospod! Niste mi še vsega povedali, kaj je bilo potem!» je donel v Lojevskega uho žalostno, očitajoče, njen tresoč glas.

«Potem,» začne on, priklonivši se bolj naprej, toda vodnjak, ki je stal tik tira, ga prisili, da se hitro umakne nazaj. Ko pogleda zopet venkaj, bila je njena postava že daleč in njegove besede je niso mogle več doseči. Mora se zadovoljiti, da ji se enkrat pomaha s kapo.

Dolgo stoji še Malka na kraju nasipa in gleda na rdeči svetilnici, pritrjeni na zadnji

Končno se predlogi odbornika g. Zupana sprejmejo in proračun v tem smislu odobri ter sklene, da se primanjkljaj pokrije s 45% občinsko doklado.

II. Prošnja g. Hudovernika za podelitev zganjetoča; ker se nobeden ne oglasi k besedi, se glasuje in odkloni.

III. Prošnja občine Zminec, da se sprejme Blaž Doinar v to občino, se odkloni, ker isti ne biva v tej občini nepretrgoma deset let.

IV. Prošnja občine Krumau, da se sprejme knjigovodja Vinzig v našo občino — je sprejeto.

V. Družba sv. Cirila in Metoda prosi za redno letno podporo, ker se ne nahaja v posebno dobrem gmotnem stanju. — K temu se oglasi odbornik g. Zupan. Le-ta priporoča, da se ta družba mora podpirati in razlaga tej nasprotno «Südmarko» in podporo zadnje od nemškega ljudstva. — (Nemec Vinzig odvoč.) Podpore za leto 1906 sto kron, za nadaljna leta po 50 kron. — Soglasno sprejeto.

VI. Prošnja za podporo učiteljskega konvikta. Le-to podpira g. Zupan in se soglasno dovoli za leto 1906 20 kron. Istotako omenjeni g. odbornik stavi predlog, naj se tukajšnjemu nadučitelju g. Franu Jegliču podeli v znak hvalečnosti za njegovo poštvalnost in trudapolno skozi 25 let v tej občini za dobro vzgojo naše mladine — primeren dar. — Sklene se podeliti mu zlato uro z verižico, na kateri naj bode gravirano njegovo ime. — Soglasno sprejeto. (Splošno odobravanje.)

VII. Odbornik g. Zupan se predlaga, naj se na c. kr. železniško ravnateljstvo v Beljaku napravi prošnja, da se upošteva na naši železniški postaji naš domači jezik in naj se napravijo dvojezični napisi. — Soglasno sprejeto.

VIII. Predlog odbornika g. Zupana, da se zahteva od nemškega planinskega društva, da isto napravi dvojezične tablice, najprvo velike črke s slovenskim napisom, potem šele male črke z nemškim napisom, da se odpovedo pravicam do posestvanja ali pa, ako se temu ne ugodí, da se sedanji samonemški napisi popolnoma odstranijo — po daljši debati — sprejeto.

Za obstoj samonemških tablic glasujeta gg. odbornika Ivan Janša, gostilničar in trgovec Pezdinik. Odbornik Ivan Janša je razburjen zahteval, da se tukaj obrani nemški značaj in da ostanejo nemške tablice, k kar so bile. Govoril je, naj se Nemci nikakor ne priga-

vagon. Njuna razdalja se je manjšala in slednjič sta se sprijeli v eno samo rdečo točko, a nazadnje požre tema tudi to. — Malka pa stoji še vedno tu in gleda nemo in občutajoče v neprodromo temo in razburjenost napolnjuje njeno srce. Zdi se ji, kot bi se bilo zgodilo nekaj važnega v njenem življenju, kot bi bil ta lepi gospod, čegar podoba se je v njeni domisljiji po tako čudni poti stopila z očarujočo podobo Onjeninovo, vzela seboj del njene duše, kot bi se praznosta, katero je naenkrat občutila, nikdar več ne mogla izpolniti ne s slan ki, ne s petrolejem, ne z rabincem, a še manjš sosedovim sinom. —

Lojevski je ostal še nekaj trenutkov, dokler je mogel videti Malko. Na stopnjicah vagona. Tudi njemu je bilo nekoliko otožno pri srcu. Toda misel na prihodnost, na novo življenje, kateremu ga je bližje prinašal vsak obrat kolesa, mu je kmalu pregnala te ravno doživle, mimogredoče vtise iz spomina.

njajo, ker so boljši, kakor pa Slovenci. (Oho! Čujmo! Opomba uredništva.) — Temu se je pridružil tudi odbornik g. Pezdinik. Vsi drugi odborniki osobito g. Jakelj podpirajo predlog g. Zupana — kateri se pozneje z živahnim o lohranjanem sprejme. — Nato se seja zaključí.

Radovljiške novice.

— Shod za splošno volilno pravico se je vršil v nedeljo dne 12. t. m. ob treh popoldne v Bastlovem hotelu. Odposlanec socialno-demokratske stranke, gosp. Etbin Kristan iz Ljubljane, je v poldrugo uro trajajočem govoru opisal zgodovino volilne borbe na Avstrijskem, prešel na to na razmere na Kranjskem, ostro prijel vodji obeh slovenskih strank v Ljubljani radi njihovega splošnega političnega delovanja, izrazil pa zadovoljstvo, da sta se v deželnem zboru obe stranki izrekli za splošno in enako volilno pravico, ter slednjič napovedal splošni delavski strajk, ako bi se vlada uprla tej zahtevi. Shod je bil prav dobro obiskan.

— Osebne vesti. C. kr. gozdni in domenski oskrbnik g. Fran Pirker je imenovan gozd. mojstrom v VIII. plačilnem razredu, c. kr. davčni pristav g. Fran Čebulj pa davčnim kontrolorjem. Slednji je premeščen v Kostanjevico, na njegov mesto pa pride iz Kostanjevice davčni oficijal g. Fran Kobau.

— Razpisano je učiteljsko mesto v Radovljici. S službo so združeni tudi dohodki na obrtni šoli in prosto stanovanje, oziroma odškodnina za stanovanje. Prošnje je vložiti do 30. t. m.

— Poročil se je dne 16. t. m. tukajšnji finančni kancipist g. Alojzij Huth z gospodično Mihaelo Razingo, učiteljico v Radovljici. Čestitamo!

Tržiške novice.

Na od zadnje sobote «Slovenčev» poročilo o ustanovnem občnem zboru društva «Narodni Dom» bi mi niti ne odgovarjali, ker smo svoje mnenje že naprej povedali, ko bi to ne bilo tako neresnično in zlobno priobčeno. Piše o predlogih, kateri niti stavljeni ni o bili, o drugih pa tako zavito, da ne odgovarja resnici. Zato pa vsem tistim, kateri so bili na zborovanju svetujemo, naj čitajo to «Slovenčev» poročilo, da se bodo sami prepričali, koliko je verjeti «Slovencu». Ker njih stranka ni dobila nadvlade, prorokuje pogubo ker so njih «vili» narodnjaki vzeli klobuke in odšli. Koliko? Samo ti sta dva, katera ste poslali za spijonažo, ne pa na razmotrivanje resne stvari. Ko bi klerikalcem bilo kaj za resnost, bi jih prišlo več in bi se njih predlogi upoštevali, oziroma bi sami lahko odločevali o njih. Naš odposlanec je rekel, glavna stvar je, da je «slovensko», zakaj pa se tega od njega igovornjega načela ni držal, ali je «Narodni Dom» tuje podjetje? Ker niso dobili zaželene nadvlade, hrčejo celo zanimanje in pomen zmanjšati. Zato v svoji zlobnosti demuncirajo «prišlo je nekaj delavcev iz predilnice» češ, ali jih vidite, g. Gassner, ti vaši delavci, hočejo imeti «Narodni Dom» in delati združbe; spodite jih! Prav po krščansko.

Koliko jim je za slovensko stvar, se vidi iz tega, ko poroča o naslednjih Riegerjeve demonstracije, ko govori samo o dobljenih kaznih, o zagovoru in oprostjenju, pa niti o

svobih prvakah ne omenja, ker ne sme! Ker jih imajo Nemci na vrvcici, drugače pa jim za njih društva odreko podpore! Capito!

Loške novice.

— Slovensko bralno društvo v Škofji Loki priredi jutri v nedeljo, dne 19. t. m. v društvenih prostorih veselico. Na sporedu je petdejanska narodna igra s petjem «Revček Andrejček» v zvezi s p. osto zabavo. Cene prostorom so sledeče: sedeži I.—III. vrste po 1 K; sedeži III.—VI vrste po 80 vin.; ostali sedeži po 60 vin. Stojičča po 40 vin. Člani plačajo polovico. Začetek veselice je ob polsedmi uri.

— Martinov večer, o katerem je že tudi poročano med dopisi, je priredila tukajšnja čitalnica v soboto 11. t. m. pri precejšnji udeležbi, potekel je prav lepo. Zasluga za to gre osobito sodnemu adjunktju, gospodu Oskarju Devu. Sam poznat kot skladatelj in izvrsten pevec, je zbral okrog sebe sicer malo, a izborna izvežbano število čvrstih pevcev. S tem, sicer malim številom pevcev, utegne biti po dolgem presledku, po prizadevanju gospoda Deva, položen temelj na novo oživelemu čitalniškemu pevskemu zboru. Naprej po začeti poti! — Na Miklavžev večer, katerega gotovo priredi tudi letos naša čitalnica, upamo zagotovo čuti vnovič ubrano petje vrlih pevcev.

— Krasno darilo. V izložbi trgovine s papirjem g. Fr. Pápa je bila minuli teden izpostavljena na ogled prekrasna zbirka tujezemskih in eksotičnih metuljev. Blag. gospod Avgust Mayer, operni pevec v Karlsbadu na Češkem in sin v Škofji Loki v pokoju živčnega vodja zemljiške knjige g. K. Mayer-ja, je podaril namreč tukajšnji deški šoli tri zbirke krasnih domačih in eksotičnih metuljev. Zbirke so vredne nad 200 K. Strokovnjaki se čudijo krasnim eksemplarom, povdarjajoč, da se slični dobe le poredkoma tudi v največjih zbirkah. Opozarjamo osobito sosednje učiteljsvo, ki se zanima za to stroko, naj si ogleda to velezanimivo in prekrasno zbirko. Velikodušnemu darovatelju, ki je že marsikaj daroval tukajšnji deški šoli in ki kaže s tem spoštovanje do zavoda, kjer je prejemal prve nauke, bodi izrečena iskrena zahvala.

— Moderno izložbo Miklavževih in božičnih daril je letos napravila tukajšnja trgovina s papirjem g. Fr. Pápa. Izložba je tako mnogovrstna in slikovita, da se kaj boljšega v sličnem malem mestu sploh ne more občinstvu razpostaviti. Pametna misel je bila, da se je za izložbo zbrala posebna soba v prvem nadstropju omenjene trgovine, kjer je razpostavljena občinstvu na ogled nebrojna množica najslikovitějšíh predmetov, ki utegnejo razveseliti nežna srca naših maličkov. Poleg tega zapazimo nebroj krasnih, odraslim ljudem primernih Miklavževih in božičnih daril. Uprav lep je najmodernejši pisemski papir različne kvalitete. Izložba odgovarja vsem modernim zahtevam in dvomimo, da bi bila že kedaj v tako primeroma majhnem kraju zagotovila kakšna trgovina kaj sličnega.

Novice iz medvodske občine.

— Ne vemo, ali je kakšna občina tako srečna, kakor naša. Pri nas imamo v Preski pomarančarja, v Sori Brajca in na Svetju zu-

pana Šmova. To je naša lepa trojica. Eden je boljši človek kakor drugi. Pomarančar je hudoben in nor, Brajce mu je v tem enak in Šmova je pa krona vseh čednosti. Župan Šmova je bil že večkrat zaprt in denarno kaznovan, sekal je tuje smreke, imel nezakonske otroke, a vendar je najboljši škofov prijatelj. Kajne, lep tak župan? Kje bi mu dobili par? In slavna vlada se ne zmeni nič, da bi odstavila takega župana, temveč mu da celo orožnike in glavarja v pomoč, da gredo zabadat ljudi. Preski župnik Brence je vreden brat Šmova. Brence je škofov zaupnik. Ali škof neki ve, da je Brence nagovarjal neke osebe, naj prisežejo po krivem? Opominjamo škofa na to, pa tudi državno pravdnštvo opozarjamo na Brenceta.

— V Sori še vedno orožniki stražijo kapelana Brajca. Brajce se na božjo pomoč nič ne zanese, le orožnikov bajonet ima vrljavo pri njem.

— Prebodeni Ivan Luštrek je prišel 15. t. m. iz bolnice domov. Hoditi more le ob palici in je vsled ogromne izgube krvi zelo shujšal. To je žrtev duhovske nasinosti in strasti. Daleč smo prišli na Kranjskem.

— Utonil je v nedeljo v Sori 69letni Franc Kos, tovarniški nadzornik v Goričanah. Spodletelo mu je in se je zvrnil v uroč jez in ga je odnesla voda dalje. Svoj čas je služil pri mornarjih več let in je sedaj žalostno končal življenje v vodi. Bil je tudi brez ene roke, katero mu je odtrgal stroj.

— Na Svetju pri Medvodah se odprli v nekaterih tednih mlekarna. Mlekarska zadruga na Svetju je napravila pogodbo z gospodom Ivančičem, kateri je kupil posestvo od gospoda Franca Jarca iz Medvod za 38.000 K. Na tem posestvu bode priredil gospod Ivančič mlekarno in velikansko prešičevajo.

— V Sori se je razširila šola v dvorazrednico in je druga učna soba v zasebni hiši.

— V Gostecih blizu Škofje Loke je utonila dne 13. t. m. Neža Lušpa, ki je rada potegnila ta kratkega.

— Gasilno društvo se je osnovalo v Sori. Pravila so se že predložila vladi v pregled.

— Osebna vest. Za učiteljico na v dvorazrednico razširjeni šoli v Sori pri Medvodah je imenovana gospa Antonija Germek.

— V Goričanah je imenovan ravnateljem v papirnici gospod Kiesling namesto gospoda Hopfgartnerja.

— V Preski je kupil ljubljanski izdelovalec stolov g. Schmelzer mlin in hišo, kjer bode pičel z izdelovanjem stolov na debelo. Priporočamo to domačo tvrdko.

Dolenjske novice.

— Žalosten konec na sejem grede je naredil po Novem mestu dobro znani 60letni Luzar po domače Jurkovič iz Gabrij. V ponedeljek je šel preko Hrušče čez gozd med Slatenekom in Cikavo na Sejnico v mesto. Moralo je biti še zarano, kajti zabredel je bil s pota v precej globoko vsled otajanega snega in hudega deževja ob njegovi poti naraslo vodo. Mož je morda mislil, da vodo vendar le pregazi in pride onostran na suho, in oprijemal se je za grmičevja. Ali pri tem je zabredel le še bolj, tako da je naposled onemogel obtičal med goščavo in v vodi. Nek kmet je šele čez več ur s pota zaslišal njegovo mrmanje; posrečilo se mu je, re-

že izvleči vsaj iz vode. Seveda je bil Luzar že ves trd. Dotičnik je potem hitro obvestil orožništvo v Novem mestu. Le skrajni požrtvovalnosti in trudu orožnikov gg. Stabina in Schwarza kakor tudi pomoči nekaj drugih mož se je zahvaliti, da so prišli do ponesrečenca, ga naložili na voz ter prepeljali v bolnico usmilj. bratov v Kandijo. Voda je med tem seveda vsled nasilnega dežja v dno bolj naraščala in se s strani ni moglo lahko priti do utopljenca. Luzar je bil med tem že popolnoma trd, kri mu je bruhala z ust in le slabotno dihanje je še pričalo o njegovem življenju. Ali tudi to ni dolgo trajalo. V torek jutro, torej čez en dan po nesreči, je že umrl v bolnici. V sredo je bilo raztelesenje trupla. N. v m. p.!

— Izsekavanje Irške hoste. Ker nečemo nikomur vedoma krivice delati, naglašamo z ozirom na naše prejšnje članke, da je bilo v tej hosti, kakor se nam sporoča, nekaj parcel, v katere se je zaredil lesu škodljivi črv, torej je bilo potrebno izsekati dotični les. Beležimo to lojalno. Vseeno pa vzdržujemo svoja očitanja glede ostalih brezobzirnih uničevanj gozdov v polnem obsegu in bomo, kakor hitro nam v to čas dopušča, najostreje vžigali imena tistih, ki v svoji dobičkahželjnosti nameravajo s kruto roko napraviti z našo že itak revno Dolenjsko drugi Kras.

— Garolin-razsvetljava se zadnji čas kaj pručno vpeljuje po Novem mestu. Dosedaj se ta krasna poceni luč lahko vidi v obeh lekarnah, pri tvrdki Morave, pride kmalu tudi v brivnico g. Sveteca in seveda največ se je vidi in dobi pri edinem zalagatelju za Dolenjsko, pri gosp. Francu Kendi, prej Perko.

— Prevzetje trgovine. G. Fr. Kenda, trgovec s steklom in špecerijskim blagom, je prevzel tvrdko od svojega očima g. Franca Perkota, bivšega mestnega župana, sedaj restavraterja pri kolodvoru.

— O, Malovič, ta je pa lepa! Že smo mislili, da se je ta znani nam mizarski mojster iz Novega mesta končno res spame-toval, ubogal resne opomine njegovih klerikalnih pristavev in, sledivši zlatim naukom njegovih političnih nasprotnikov, končno vrgel vso svojo neumno in nesrečno politiko v koruzo in se popolnoma zopet sprijaznil s svojim zapuščenim občem. Ali glejte, ljudje božji, kako smo se varali! Čitajte, prosimo, njegovo «Izjavo» v zadnjih «Dol. novicah» z dne 15. novembra 1905, ki se glasi: «Ker sem se dne 19. septembra t. l. izjavil v gostilni g. Rosmana pred gg. dr. Slancem in Rosmanom, da sem in ostanem tudi zanaprej pristaš katol.-narodne stranke, in sicer na demokratični podlagi, so zaradi tega nekateri zlobneži raztrosili v javnost nasprotno ter trdijo, da sem potrdil celo pod prisego, da postanem od tedaj socialni demokrat. . . . No, dotlej je stvar samo še budalostna. Ali, prosimo, zdaj strmite in pazite, kako zaključuje to svojo «Izjavo»: «Vse take zlobneže imenujem nesramne obrekovalce in lažnike ter jih bodem zasledoval in tiral pred sodišče, da tam dokažejo svojo trditev». Povejte mi, kaj je človek, ki si z burkami in s pravno žaljivimi nasprotji sam sebe bije v obraz? Posebno brijten ne more biti, ali je socialni, ali je krščanski demokrat.

— Nekaj pojasnila glede podražanja mleka v Novem mestu. V št. 44. našega lista smo priobčili glede podražanja mleka v Nov.

mestu kratko sporočilo, v katerem se glasom mnogih virov domneva, da je g. vodja kmetijske šole na Grmu nastopil za podražanje mleka. Na to našo notico nam je poslal g. vodja v zadnji številki izjavo, v smislu katere bi bilo naše zgoraj omenjeno domnevanje neopravičeno. Vzpričo te izjave smatrali smo to zadevo kot rešeno in smo ravno radi tega odklonili vsako nadaljno polemiko v ti zadevi. Naša časnikarska dolžnost pa nam veleva, da se temeljem zanesljivega raziskovanja potegnemo in branimo tozadevno napovedno čast našega sotrudnika. Sklicujemo se na odločne osebe izmed uradnih in drugih krogov, dalje sklicujemo se na izjavo g. Rohrmana na isti šoli, trdeč, da se je raznesla po Novem mestu vest, da je on kriv tega podražanja in da on agitira v to svrhu in končno sklicujemo e na lanski občni zbor kmetijske podružnice same, kjer se je po došlih nam sporočilih obravnavala ta zadeva.

Deželni zbor kranjski.

VI. seja dne 14. novembra.

K dnevnem redu se oglašuje dr. Šuštersič, ki zahteva, naj deželni glavar ne daje več nujnih predlogov na dnevni red. Dalje se pritožuje, da zbornici še ni predložen proračun za leto 1906 in vprašuje, zakaj se to še ni zgodilo. Končno hoče, naj se predloge, ki stoje na dnevnem redu odkazuje pristojnim odsekom, predno so rešeni nujni predlogi in kar je pred predlogami na dnevnem redu, ker želi, da bi se te zadeve rešile še pred koncem zasedanja. V to je treba privoliti vseh strank.

Deželni glavar omeni, da je bilo doslej običajno devati nujne predloge na dnevni red, v prihodnje se bo to opuščalo. Za sestavo deželnega proračuna je treba, da so vsi proračuni posamičnih zakladov prej zgotovljeni. Zlasti sedaj, ko je treba sklepati o raznih stavbah, se ne da deželni proračun tako hitro dognati. Sicer pa upa glavar, da se v kratkem proračun predloži. Ker Šuštersič ni hotel, da bi se izršila volitev deželnega odbornika iz kurije veleposestva in za zastopnike v razne komisije, je glavar opozarjal, da teh točk ni treba odkazati odseku, marveč naj se koj izvrši. — Glavar ugodi Šuštersičevemu nasvetu.

Dr. Šuštersič nato predlaga, naj se volijo upravni odsek, verifikacijski odsek in odsek za letno poročilo, a glavar odredi, da se to zgodi šele koncem seje, ker pridejo nujni predlogi poprej na vrsto.

Klerikali so bili namreč vložili celo vrsto nujnih predlogov. Najprej pride na vrsto predlog: Dež. odboru se prepoveduje pobirati dež. doklado od krošnjarske pridobnine; dež. odboru se ukazuje, da krošnjarjem vrne deželno doklado, ki so jo vplačali od 1. januarja 1903 dalje od krošnjarske pridobnine; deželnemu odboru se nalaga, vse potrebno ukreniti, da se razbremenijo pravi krošnjari tudi od vseh drugih avtonomnih doklad; v ta namen naj deželni odbor v najkrajšem času predloži zbornici potrebne predloge.

Utemeljevalec dr. Šuštersič na dolgo in na široko utemeljuje svoj predlog. — O isti stvari govori tudi poslanec Jaklič. Nujnost se odobri, predlog pa odkáže finančnemu odseku.

Naslednji nujni predlog se tiče lokalne železnice od Trebanjske postaje čez Mirno-

Mokronog do Tržišča. Utemeljuje ta predlog poslanec Povše. Tudi ta predlog se odobri in odkáže fin. odseku.

Pri nujnem predlogu o svinjski kugi, katerega utemeljuje poslanec Povše, je prišlo do malih sporekov med poslancema Hribarjem in Povšetom. Hribar namreč izrazi neke pomisleke proti predlogu, ker bi uvaževanje istega lahko provzročilo, da bi se črne mesu dvignile, kar bi bilo v škodo mestnega prebivalstva.

Poslanec Božič utemeljuje svoj nujni predlog zastran 10% podpore občini Vrhpolje za zgradbo šolskega poslopja, poslanec Hribar pa predlog o pospeševanju važnih železnih projektov. Pri tej priliki so govorili poslanci: dr. Šušteršič, Demšar, ki je govoril o železnici Škofja Loka—Železniki, in Božič, na kar se je nujnost sprjela in predlog odkazal fin. odseku.

Pred sklepom seje so se volili odseki: upravni, verifikacijski in odsek za letno poročilo.

VII. seja dne 17. novembra.

Glede zapisnika se prične besedna borba med dr. Krekom in Barbotom. Dr. Krek predlaga, naj se slovenski zapisnik odobri, nemški pa ne, kateri predlog se tudi sprejme.

Poslanec dr. Ferjančič in tovariši so vložili samostalni predlog za zgradbo ceste skozi Črno v kamn. okraju do štajerske mejr.

Nujne predloge so vložili poslanci baron A pfalltrern poradi podpore kmetijski družbi, dr. Tavčar je nujno predložil zakonski načrt glede vodovoda v Novem mestu, grof Barbo glede doklad deželni uradnikom in slugam.

Nato pride na vrsto volilna reforma. V imenu ustavnega odseka poroča o njej poslanec dr. Šušteršič. V splošni debati govore grof Barbo, dr. Krek, dekan Arko, Demšar, Schweitzer, Hribar in Šušteršič.

Glasevalo se je o posameznih točkah:

1) Deželni zbor se izreka za načelo splošne, enake, neposredne in tajne volilne pravice pri volitvah v deželni zbor in v poslansko zbornico državnega zbora ter uvideva nujno potrebo, da se izvrši čimpreje vol. preosnova, ki oživotvori označena načela.

2) Osrednja vlada se pozivlje, da nemudoma predloži državnemu zboru zakonski načrt v pod 1) označenem zmislu.

3) Vlada se pozivlje, da nujno izdela zakonski načrt o izpremembi deželne reda in deželne volilne reda v pod 1) navedenem zmislu in predložiti deželnemu zboru, ki naj se baš v svrhu sklepanja o teh zakonskih načrtih skliče v izredno zasedanje vsaj meseca januarja 1906. (Soglasno sprejeto.)

Za slučaj, da bi nujno oživotvorenje označene reforme parlamentarnim putem izkazalo se kot nemogoče, se osrednja vlada pozivlje nasvetovati na najvišjem mestu, da se sedanjí deželno- in državnozbornski volilni red, ki sloni na oktroiranem februarškem patentu iz l. 1861, potom najvišje odločitve razveljavi in istim potom uvede za državni in deželni zakonodajni zastop nov volilni red po načelih splošne, enake, neposredne in tajne volilne pravice. (Sprjeto z 11 klev. glasovi proti 9 liberalnim.)

Osrednja vlada še pozivlje skrbeti za to, da se v vsakem slučaju, enodobno z oživotvorenjem novih volilnih redov uveljavi tudi poseben zakon v osiguranje popolne volilne svobode vsakega k volitvi upravičenega državljan. (Sprejeto soglasno.)

Veleposestniki pri glasovanju niso bili navzočni.

Koncem seje je poslanec Pfeifer utemeljeval svoj predlog o belokranjski železnici.

Prihodnja seja danes v soboto.

Tedenski politični pregled.

Državni zbor je sklican na dan 28. novembra t. l. Zasedanje bo trajalo do 15. decembra, da reši pred vsem proračunski provizorij ter se izreče glede prispevanja za skupne zadeve. — Po novem letu se skliče najprej češki deželni zbor, da obravnava o volilni reformi, s katero se sedaj bavi tozadevna komisija. Šele po zaključenju češkega deželnega zbora se zopet zbere drž. zbor, da med drugimi zadevami sklene tudi volilno reformo za državni zbor. Vlada bo pritiskala na naglo rešitev volilne reforme. Ako bi se parlament temu upiral, ga razpusti. V predstojećem zasedanju se baje tudi dožene zavarovanje zasebnih uradnikov.

Vladna volilna reforma. Najnovejše ugotovljanje o volilni reformi, kakršno si želi vlada, navaja sledeče točke: 1.) Kurije se odpravijo. 2.) Uvede se splošna in enaka volilna pravica. 3.) Določijo se manjši volilni okraji. 4.) Mandati se razdele na posamezne kronovine po številu prebivalstva in po davkih. Vlada upa, da se bodo nove volitve v poznem poletju 1906 že vršile na podlagi novega volilnega sistema ter je vsled tega že naročila namestništvom, naj čimpreje poičajo in navsetujejo o razdelitvi volilnih okrajev.

V moravskem deželnem zboru so sprijeli predlog volilne reforme, da ostanejo sedanje kurije, ustanovi pa se splošna kurija po vzorcu pete kurije za drž. zbor. Veleposestvo se deli. Vseh poslancev bo 151. Potemtakem bi Nemci izgubili večino v deželnem zboru.

Železničarji so dosegli s svojo obstrukcijo popolen uspeh. Dosegel se je sporazum, na podlagi katerega se zvišajo vsemu osebju, ki dobiva dnino, dohodki; čuvajem se zvišajo dohodki od 1. januarja 1906; uvede se avtomatično avanziranje za uslužbence in poduradnike; v III. plačilnem razredu uradnikov se otvori več mest, zlasti za uradnike, ki so dovršili srednjo šolo; porabilo se bode izdaten znesek za zboljšanje doklad tistih uradniških kategorij, ki najbolj potrebujejo zboljšanja, aspirantom se da pavšal za uniforme. Z ozirom na to so železničarji opustili službo po predpisih.

Pri volitvi v Koprivnici na Hrvatskem se je zgodilo nečuvno nasilstvo. Ko je imel vladni kandidat dr. Ambruž 143 glasov, opozicionalec Potočnjak pa 147 in je bila zmaga Potočnjakova zagotovljena, ker se kakih 100 njegovih pristasev ni glasovalo, je volilni komisar samovoljno pretrgal volitev in vse razveljavil. Vršiti se bo morala nova volitev. Vse došle časnikarje so zapili za toliko časa, kakor je trajala volitev.

V Braziliji je izbruhnila vojska ustaja. Prišlo je do krvavih spopadov. V tridjavju so bil ubiti trje častniki in 60 vojakov.

Novičar.

Osebnost. G. Friderik Rant, davčni oficijal v Kranju, je prestavljen iz Kranja v Kranjsko goro.

Shod v Domžalah se vrši jutri v nedeljo v gostilni g. Kuharja. Sklican je po § 2. zbor.

zak. Razpravljalo se bo o zelo važnih zadevah, ki utegnejo postati velikega pomena za Domžalčane.

Kakšen je propozicijonalni zistem volitev? Ustavni odsek kranjskega deželnega zbora se je izrekel za proporcijonalni zistem volitev. Tak zistem zagotavlja tudi manjšinam primerno zastopstvo. «Slovenski Narod» je pojasnil ta zistem s praktičnim izgledom takole: Volilni okraj izbere 16 poslancev; volitve se udeleži 6413 volilcev, ki so oddali:

za klerikalno	listo	2150 glasov,
> napredno	>	1783 >
> nemško	>	787 >
> italijansko	>	1221 >
> socialistično	>	472 glasov.

Število mandatov bi se posamičnim strankam določilo po tem, po kolikrat je dobila toliko glasov, kakor jim mora v tem slučaju imeti vsak izvoljenec, katero število se dobi, če se število volilcev (6413) deli s številom mandatov (16). Torej 6413: 16 = 400. Mandati bi se v tem slučaju razdelili takole: klerikalna stranka je dobila 2150: 400 = 5 mandatov in ostalo je 150 glasov; napredna stranka je dobila 1783: 400 = 4 mand. ti in ostalo je 183 glasov; nemška stranka je dobila 797: 400 = 1 mandat in ostalo je 397 glasov; italijanska stranka je dobila 1221: 400 = 3 mandate in ostalo je 21 glasov; socialistična stranka je dobila 472: 400 = 1 mandat in ostalo je 72 glasov. Izvoljenih je sedaj šele 14 poslancev, ali za ostala dva mandata bi ne bilo treba nove volitve, marveč ta dva mandata se priznata tisti stranki, kateri je poprej preostajalo največ glasov, v tem slučaju nemški stranki. Izmed kandidatov posamičnih list bi se potem proglasili za izvoljene tisti, ki imajo največ glasov.

Shod po § 2. zb. zak. je sklical g. Tomo Pavšlar na dan 15. t. m. v dvorano katoliškega izobraževalnega društva v Kranju. Na dnevnem redu je bilo vodovodno vprašanje. Ko je zvečer g. Pavšlar pregledal vrste povablencev, jih ni bil vesel. To je vidno uplivalo nanj in na ves njegov govor. Še bolj pa slučaj, da je grešil zoper zlato geslo, da, kdor preveč dokazuje, nič ne dokaže. Trdil je, da studenčnica sploh ni pripravna za vodovode, da se studenec, če se zajame, skoro na polovico posuši, da ne ostane čist, trdil nadalje, da se bo proračun prekoračil za kakih 300.000 K in da bo ves ta primankljaj moralo plačati mesto Kranj. Konečno je očital mestni občini, da je postopala enostransko, da ni uvaževala njegovega načrta in ga vrgla v koš. G. dr. Šavnik kot načelnik vodovodnega odseka je odločno zavrnil očitanje, da bi bila mestna občina postopala enostransko. Z njemu lastno preciznostjo in hladnokrvnostjo nam je podal jasno sliko vodovodnega vprašanja v Kranju in njegovo trnjevo pot od početka do danes. Mestna občina se je bavila z dvema načrtoma: s Hraskyjevem, ki je danes na dnevnem redu, in s Pavšlarjevem. Oba načrta je predložila zvedencem v presojo in pustila Pavšlarjev projekt na strani šele, ko so vsi zaslišani zvedenci, deželni in vladni, in ko je tudi c. kr. deželni zdravstveni odsek izjavil, da je ta projekt neprimeren in iz zdravstvenih ozirov nedopusten. Poprijela pa se je Hraskyjevega načrta, ker so ga priporočali vsi strokovnjaki, to tembolj, ker pride ta načrt v korist 15 vsem v okolici in je eminentno

zdravstvena, dobrotelna naprava za celo okolico. Dokazal je, da je ta projekt ne le najboljši, ampak tudi najcenejši za Kranj. Svoje poročilo, na katero se se vrnemo, končal je z besedami: kdor ovira to napravo, stori greh, ki se bo maščeval ne le nad nami, ampak tudi nad našimi potomci. Govornik je žel burno pohvalo. Pavlarjevih pristav, kateri so bili v veliki manjšini, se je polastila neka nervoznost. Vrata so se jela odpirati, drug za drugim je zmuznil na hodnik in po stopnicah, in ostalim se je bralo na obrazih, da bi bili veseli, če bi bili že zunaj dvorane. Ko se je g. Pavšlar v repliki še sklicaval na potrebe in clementarne nezgode, oglasil se je k besedi g. C. Pirc. Po prvih besedah, ki jih je izpregovoril, začela je manjšina menčati, kot bi sedela na žrjavici. Videti je bilo, da išče le prilike, rešiti se iz mučne situacije. In ko je g. Pirc omenil intrig, ki se vrše proti kranjskemu vodovodu, je začela manjšina klicati predsedniku g. Hlebšu, naj sejo zaključi, naj govorniku vzame besedo. G. Hlebš, ki je sicer klerikalec, katerega pa je liberalna večina volila predsednikom, da bi se ne preprečilo pojasnilo cele zadeve, je žalostno pogledal na levo in na desno, potem je zaključil sejo in zbežal po stopnicah. Ko se je reklo še par krepkih na račun navzočega dekana Koblarja, šli smo vsak na svojo stran. Mi sdi k tej zadevi seveda še povrnemo. Za danes naj bo zabeleženo, da je navedeni shod premagal marsikak sugeriran predsodek proti vodovodu. Ponavljamo le, kdor zavlačuje to zadevo, stori greh in naj bo to posameznik ali — politična stranka.

Ljudska predavanja v Kranju. Konec meseca novembra se prične v Kranju vrsta ljudskih predavanj, na katera že danes opozarjamo cenjene bralce. Obravnavati se bodo na poljuden način zanimivi predmeti iz vseh strok človeškega znanja. Vspored predavanj, kakor tudi kraj in čas naznamimo v priložni številki «Gorenjca».

V šolskem odseku kranjskega deželne zbornice se je razpravljalo o Hribarjevem predlogu, naj se zvišajo učiteljske plače za 25%. Ugovarjal je dr. Šustersič in izrekel, da bi bil njegov klub samo za 25% draginjsko doklado rodbinskim očetom med učiteljstvom. Mnenje dr. Šustersiča je zastopal tudi posl. Jaklič, ki je sam — učitelj. Takšne zagovornike ima kranjsko učiteljstvo v — lastnem stanu.

Opozorjamo na današnjo veselico z igro narodne čitalnice v Kranju. Začetek točno ob poldevetih zvečer. Vstopnina za člane prosta, nečlani 1 krono, dijaki 40 vin.

Umrila je minulo nedeljo gospa Marija Pogačnik, posestnica na Dobravi pri Kropi, v starosti 73 let. N. v m. p.!

Naš tujski promet. Pod tem naslovom smo v št. 43. našega lista priobčili gospodarski članek, ki se je tiskal v 10.000 izvodih in razposlal po vsem slovenskem svetu. Naj bi obudil obilo sadu. Dolžnost gostilničarjev in hotelirjev je pač, da ga razdele med prizadete osebe, ki naj ga marljivo prebero, potem pa na delo. Švica je bogata, zakaj bi tudi mi ne izkoristili naravnih prečudeznih krasot naše divne dežele, pred vsem Gorenjske.

Poročil se je dne 14. t. m. g. dr. Jakob Jan, c. kr. sodni pristav v Kranjski gori, z gospico Marijo Moharjevo iz Novega mesta. Bilo srečno!

Ustanovni občni zbor kranjskogorskega «Sokola» se je vršil minulo nedeljo v telovadnih prostorih hotela «Razor» ob navzočnosti domačih «Sokolov» in zastopnikov ljubljanskega, gorenjskega in jeseniškega «Sokola». Po kratkem pozdravu brata Sinkovca se prebera potrjena pravila, na kar se izvoli naslednji odbor: starosta, brat Ivan Žerjav; podstarosta, brat Anton Slavec; načelnik, brat Ivan Slavec; odbornikom pa bratje: Rudolf Sinkovec, Jurij Jakelj, Ivan Hribar, Justin Černe, Anton Cvek, Mihael Benet in Josip Jakelj; preglednikom brata: Andrej Košir in Makso Razinger. Pred zaključkom občnega zbora omenja brat Drenik iz Ljubljane v daljšem govoru, da mora vsak narod, če hoče obstati, imeti energijo, moč volje, ki sili vedno k večjim uspehom in ne pripusti nobene zadovoljnosti. Čim manjši je narod, tem večja mora biti njegova energija v boju za obstanek. Slovenci nimamo števila, tudi eneržije ne. Potrpežljivo in ponižno prenašamo vse, kar se v nas zaganja. Slaba taka žilavost, pod bna vstrajnosti kamena, ki dolgo zdrži, nazadnje se pa razprhne v prah. Mrtvo vztrajnost moramo zamenjati z živo energijo, da ohranimo to, kar imamo in pridobimo odvzeto nazaj. Slovenske potrpežljivosti in zadovoljnosti nas pa ozdravi dinoloka sokolska telovadba, ki nam pridobi tudi pogumen, predrzen in svobodni duh. Sokolska telovadba je naravna šola, šola za celo življenje, kjer spozna mladi mož z delom, da ima tudi dolžnosti, pa ne samo pravice. Točno obiskovanje telovadnih ur, vztrajno in naporno delo, vse to našo voljo utrjuje, nas naredi vztrajne in nesebične. Zato pa je telovadba v sokolskih društvih prva stvar. — Društvo ima že orodje in telovadi dva meseca; poučeval hodi načelnik z Jesenic. Na zdar!

Javno predavanje priredi jutri v nedeljo dne 19. t. m. ob 5¹/₄ uri popoldne v gostilniških prostorih g. Petra Mayrja. Predaval bode g. dr. Fran Windischer o raznih za trgovstvo važnih vprašanih (potreba organizacije, službeno razmerje, dokaz usposobljenosti, o pravihah trgovskih potnikov). K temu predavanju vabijo se vsi člani društva, p. n. trgovci in trgovski pomočniki in vse drugo slavno občinstvo, ki se zanima za stvar.

Obrotna zadruga za blejsko okolico in Bohinj na Bledu naznanja sledeče določbe dež. zak. z dne 31. okt. 1905, št. 14 glede nedeljskega počitka. Prodajati se sme ob nedeljah: Trgovci: od 7. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Peki: od 6. ure zjutraj do 10. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Mesarji: do 10. ure dopoldne. Med glavno službo božjo dopoldne se ne prodaja. Na Bledu zaradi posebnih krajevni razmer: od 1. maja do 30. septembra, samo v trgovskih obrtih: od 7. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Načelnstvo obrtne zadruge na Bledu.

Državna podpora. Poljedelsko ministrvo je ukazalo dež. vladi, naj izplača kranjski kmetijski družbi 8000 kron državne podpore; in sicer 6000 kron za pospeševanje živinoreje, 1000 kron za pospeševanje svinjerje, 1000 kron pa za pospeševanje čebelarstva.

„Sokola“ v Domžalah pravila so od vlade potrjena.

„Slovenca“ sežgali so v Škofji Loki minulo nedeljo tamkaj zbrani Slovenci in Hrvatje, da tako pokažejo svoje zaničevanje do škofovega lista.

Iz seje okrajnega šolskega sveta v Radovljici, ki je bila dne 8. t. m. se poroča: Učiteljci M. Rasingerjevi se je dovolila možitve. Dovolilo se je kraj. šol. svetu v Radovljici, da sme dražbenim potem prodati staro poslopje in stari šolski vrt, vendar velja kupna pogodba šele po odobrenju okr. šol. sveta. — Disciplinarno postopanje proti nekemu učitelju in neki učiteljici se zavrne. V zadevi discipliniranja delegatov IV. dež. učit. skupščine se sklone dež. šol. svetu predlagati, da se na podlagi zaslivanja delegatov IV. deželne učit. skupščine opusti vsako nadaljno disciplinarno postopanje, ker je beda učiteljstva docela dokazana in ker je bilo postopanje delegatov nekaj obupen klic za jako nujno pomoč. Kraj. šol. svetu v Boh. Beli se dovoli uvesti na tamonjši šoli pouk v žen. ročnih delih. Neki trirazredni šoli se odkloni prošnja, da bi se v tretjem razredu uvedel poldnevni pouk. Prošnja radovljiškega okraj učit. društva, da bi se dovoli vsem šolam v okraju prosti dan za Prešernovo slavnost, se ugodi. — Prošnja učiteljice A. Okornove za upokojenje se priporočljivo odpošlje na visje mesto ter se ji dovoli za čas, da se stvar reši, dopust; za začasno suplentinjso se imenuje Ant. Kadunčeva. Priporoča se prošnja za peti razred ljudske šole v Radovljici. Družbi sv. Cirila in Metoda se dovoljuje otroški vrtec na Savi-Jesenicah v dveh oddelkih. Šola v Boh. Bistrici se razširi v trirazredno. Vzamejo se na znanje poročila za šol. potrebsčine za l. 1906.

Ustrelil je nekdo dne 6. t. m. na železniskega čuvaja Tom. Zupana pri Kranjski gori.

Premeščeni so kapelani gg. Josip Podlipnik iz Predoselj v Šent Jurij Franc Kihovec z Bleda v Predoslje in Malej Ahačič iz Radeč na Bled.

V Kropo je prišel kot začasni učitelj g. Jožef Pleničar namesto stalno vpokojene učiteljice gospice Antonije Okornove.

Natikovci pravijo ljudje v kamniški okolici — galošem.

Prvi vlak na bohinjaki železnici. Iz Bohinja se piše z dne 11. t. m.: Ob 1/4 na 10. dopoldne je pridrdral prvi veliki železniški stroj št. 15.974 na Bohinjsko Bistrico z Jesenic, oziroma s Hrušice z dvema vozovoma, v katerih so bili razni merodajni železniški faktorji. Vlak se je odpeljal skozi predor do Podbrda na Primorskem, odkoder se je vrnil ob polu 12. zopet na Hrušico. Pri nas na Bohinjski Bistrici se je udeležil obč. odbor z županom in šolsko vodstvo z učenci in učenkami sprejma, ki se je točno in dobro izvršil. Le eno je vredno in potrebno graje. Na kolodvorskem poslopu je bila strašno velika cesarska zastava, poleg nje pa majhna, komaj meter dolga slovenska. Vprašamo: ali se mora prav pri vsaki najmanjši priliki pokazati strupeno preziranje Slovencev, po kojih zemlji teče nova železnica?

Občni zbor kmetijske podružnice v Begunjah se vrši dne 26. t. m. ob petih popoldne v šoli; v Radomlju pa dne 19. t. m. ob treh popoldne v šoli.

Pokopališče v Mekinjah bodo razširili.

* * *

V Berolinu je trgovski pomočnik Brek vsled žalosti, da mu je umrla žena, zastrupil stiri svoje otroke in sebe.

Surov mož. Iz Opče poročajo, da je v Javorniku kmet Anton Heutschel tako pretepel svojo ženo, da je vsled tega umrla.

Književnost.

Osa se imenuje nov humorističen list, ki je pričel izhajati v Narodni tiskarni v Ljubljani ter stane za celo leto 10 K.

Slovenske večernice, 57 zvezek. Izdala in založila družba sv. Mohorja v Celovcu. 1905. — Vsebina: Pošteni ljudje. Povest. Spisal Jož. Kostanjevec (str. 3—65). V desetih poglavjih pripoveduje pisatelj življenje dijaka Franceta Lipovčevega, ki je bil izpovednik marljiv dečko, pozneje zasel v slabo družbo in bil izključen z goriske gimnazije. Tu pa se je France streznil, zopet se poprijel učenja in postal sodnik. Povest ima malo dejanja, nedostaja ji mičnih spletk. Jezik teče pisatelju seveda gladko, kakor smo na to pač navajeni pri Kostanjevcu. Zdi se nam pa, da je tuintam pisatelj bodisi v izrazih, bodisi v raznih spisih posegel malo previsoko. Za ljudstvo treba pisati podomače. Naš kmet ni prijatelj dolgotrajnega olepotičenega pripovedovanja, marveč ljubi domače, kratke, izvirno-kmečke izraze. Seveda treba takih izrazov iskati in si jih marljivo beležiti. Iz rokava se ne dajo stresti meni nič tebi nič. Erjavce in Jurčič sta nam v tem oziru še vedno posnemanja vredna vzornika. — Kozasko slovo. Pesem. Založil Fr. Ks. Meško (str. 65—67). Kozaki se poslavljajo od doma. Jokajoče mamic in resni starci jih blagoslovljajo, devojke drhte ob slovesu dragih mladeničev, katerih marsikdo najde grob v tuji zemlji. Pesem ima precej vsakdanjo, navadno vsebino. — Nesrečnež. Povest. Spisal dr. Anton Medved (str. 67—151). Ta nesrečnež je Branekov Leutek. Pri vsaki priliki ga je iskala sreča, a on jo je dosledno pehal od sebe in našel nesrečne konec pod železniskim strojem. O povesti «Nesrečnež» velja isto, kar smo omenili o Kostanjeveči povesti. Lep, semintja govorniško razblinjen jezik, a malo vsebine. — Fr. Neubauer je objavil petero pesmic, izmed katerih nam najbolje ugajajo one «Iz potujčenega Šrema». — Večernice zaključuje desetero «Zgodovinskih povestic», katere je zbral Teodor Jaromilov (str. 156—159).

Gospodarski nauki. I. knjiga. Uredila Viljem Rohrman in Franc Dular. Izdala in založila družba sv. Mohorja v Celovcu. Str. 160. — Knjiga ima jako pisano, velezanimivo vsebino. Iz nje se poučimo o vrednosti umetnih gnojil, o koristi močnih krmil pri molzni govedu, o tajnih zdravilih in rcdilnih štopah za živino, o uspešnem mlekarstvu, o novem načinu molže, o napravljanju in zasajanju novih vinogradov, o zelenem cepljenju, o saditvi cepljenih trt na stalno mesto v vinograd, o zlahtnih trtah, o gnojenju sadnemu drevju, o dobrem pogozdovanju, o zadružni misli, o živinorejskem društvu za pingavsko goved na Štajerskem, o prešičjem vzrejalšču v Valdeku, o knjigovodstvu malega posestnika: knjigo zaključuje «Gospodarske drobnice». — Poleg urednikov Rohrmana in Dularja so prispevali s članki še priznani naši veščaki Fr. Gombač, Ivan Belle, Avgust Guzelj in Fr. Pengov. — Knjigo bodo z zanimanjem in pridom brali naši poljedelci, živinorejci, gozdarji in živinorejci.

Današnji številki je priložen za naročnike v Kranju oglas tvrdke M. Rant v Kranju.

Gospodarstvo.

Tedenski sejem v Kranju dne 13. t. m.
Prignalo se je 505 glav goveje živine, 18 telet, 138 prašičev, 17 ovac in kozlov, 153 buš, 50 kg pšenice K 8-50, prosa K 8—, rži K 7-50, ovska K 7-50, ajde K 7-50, fižol ribničan K 13-50, koks K 14—.

Izvensodno isterjevanje terjatev v Levanti. C. in kr. avstro-ogrski konzulat v Smirni prosi trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, interesirane tvrdke opozoriti, da naj se za izvensodno opominjevanje in izterjanje terjatev v Levanti najprvo vedno neposredno obračajo na c. in kr. konzulat, kateri bo potem, če bo treba, primernega in zmožnega odvetnika v dotičnem kraju naznanil, ali pa mu zadevo izročil.

Vsem prijateljem slikarstva se uljudno naznanja, da se dobe od zdaj naprej v knjigarni

K. Florian v Kranju

razne risarske predloge

v posojilo

proti mali odškodnini.

Tudi sprejema naročila na «Ljubljanski Zvon», «Dom in Svet», «Slovana» in vsakovrstne druge časopise. 198-1

Kdor ljubi kaka» in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlažje prebav. n. ne povzroča nikoli zadržnosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni

Pristen samo z imenom
Ivan Hoff
in z levo varstveno znamko

Zavojipo 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 50
Dobiva se povsod.

Stavbeno podjetništvo

Polc & Knoch, Ljubljana

Rimska cesta šte. 2.

Špeciialna tvrdka za betonske in vodne stavbe. 199-1

Preddela, izdelava načrtov in stavb modernih naprav z vodno silo, mostov, betonskih in železnih konstrukcij vsake vrste in velikosti i. t. d.

Izvrstna prilika potovanja v
Ameriko je danes čez

Hamburg

z najnovjšima parobrodoma, s katerima je sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje parobroda skoraj popolnoma preprečeno. Se več povedo številke obsežnosti novih parnikov, katera se imenujeta:

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 širok, 53 glob., nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Viktoria** nosi 25.000 ton, ter vsaki še enkrat večji

kakor danes veliki parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton. — **Vožnja preko oceana traja samo 7 dni.** Potniki odhajajo v ponedeljek, torek in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane. — Na željo pošilja natančni pouk brezplačno zaslopnik Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Loterijska srečka dne 11. novembra t. l.

Trst: 42 58 59 44 28

Jubilejne ustanove.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko razpisuje za leto 1905

osemnajst cesar Franc Jožefovih ustanov osem po 50 K, deset po 20 K

za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske in

pet cesarice Elizabete ustanov po 40 kron

za onemogle uboge vdove kranjskih obrtnikov. Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani **do 24. novembra 1905.** Priloži naj se jim od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljana, 3. novembra 1905. 197-1

Stanovanje

v I. nadstropju s tremi sobami, kuhinjo, drvarnico, nekoliko vrta za zelenjad, z vodo v hiši in kletjo, se pod ugodnimi pogoji odda s 1. svečanom 1906.

Več pove Viktor Omersa v Kranju. 127-2

Seydlin

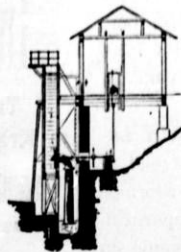

Najbolje za zobe.

Obdoba se v lekarni g. K. Šavnika Kranju.

Najcenejša in največja domača
eksporna trvdka.

G. Tönnies

104-76

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v **Ljubljani** priporoča
kot posebnost **žage in vse**
stroje za obdelovanje lesa.
Francis - turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vratilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121 - 58

Ivan Jax-a v Ljubljani

Drnajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

stroji se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfi-
nejših natančnih **švicarskih ur**, kakor
najbolj slovečih znamk Šafhausen, O-
mega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakras-
ki, verižice, uhani, prstani, obeski
i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih
cenah. — **Dokaz, da je moje blago**
zares fino in ceno, je to, da ga raz-
pošiljam po celem svetu in imam od-
jemalce tudi urarje in zlatarje glav-
nih mest.

Ravno je izšel najnovejši velik cenik,
kateri se pošlje zastoj in poštine
prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

St. 502. Nikeloasta anker-
remontoar-Roskopf, trpežno
kolesje, gld. 2 45, enaka iz
pravega srebra gld. 3 95,
ista z dvojnatinim tršim sre-
brnim močnim pokrovom
gld. 6 50 in naprej.

St. 505. Prava srebrna cilin-
der-remontoar, trpežno ko-
lesje in močni pokrovi, gld.
4 85, ista z dobrim anker-
kolesjem gld. 5 95 in naprej.

114-19

164 7

Trgovina z železnino in špeci-
rijemskim blagom

„MERKUR“
Peter Majdič
v Kranju

Zaloga najtrpežnejših
voznih plah in pokrival Prodaja tomaževe žlindre.
za komate.

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Škofji Lokl g. M. Zigon, trafika, glavni
trg;

Radovljica g. Oton Homann, glavna
trafika;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilni-
čar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek,
trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

79-27

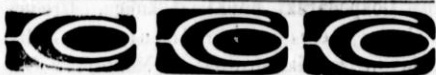

Zobo- tehnični atelje
Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne kore-da bi se odstranile
nine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka**
kakor tudi **zlata**, dalje **vravnalnice** in
obturatorji se izvršujejo po **najnovejših**
metodah.

Plombe v zlatu, porocelanu, amalgamu
in **cementu** kakor tudi vse **zobozdrav-**
niške operacije izvršuje tu **specijalist.**
Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Josip Pogačnik
krojaški mojster
Radovljica št. 41
Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občin-
stvu svojo delavnico v iz-
delovanje vrst **oblek** za
gospode, uradniških uni-
form, salonskih, turistov-
skih in kolesarskih oblek
in ogrinjal ter havelokov. Vedno bo-
gata zaloga angleškega, francoskega in
brnskega sukna. Naročila se izvršujejo
po najnovejšem kroju točno in poceni.
Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro
in natančno mero se jamči. Specijalist
v izdelovanju **frakov** in salonskih oblek.
Istotam se dobe tudi vsakovrstni **dež-**
niki in **solnčniki** najboljšega izdelka
ter se sprejemajo tudi popravila. 80-22

Dekle

z lepo pisavo se takoj sprejme v neko tukajšnjo trgovino. 193-2

Kje? pove upravništvo «Gorenjca».

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznanjam, da bi bil primoran zaradi prevelike hišne najemnine v sedanjih razmerah cene svojih izdelkov zdatno zvišati, s čemur bi bili moji odjemalci obteženi. Pomagati sem si mogel edino le s tem, da sem se preselil v hišo nakdanjega umelnega mizarja gospoda Ivana Pintarja, poleg stare znane mesarije po dom. «Kodelač» v Grabnu.

Nadejaje se, da me bode sl. občinstvo še nadalje z vel. cenjenimi naročili počastilo, posebno, ker bodem cene še znižal beležim z odličnim spoštovanjem

Ivan Wohlgemuth

sedlar, plestar in tapetnik v Kranju, Kokrško predmestje št. 7. 172-6

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega in črnega vina, domače rakije, brinovca in finega olja po primerno nizkih cenah.

IVAN PUJMAN 189-4

vinogradnik in trgovec, Vodnjan-Dignano Istra (c. kr. državne železnice).

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vezna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike itd.

Špeciiliteta: 108-72

valjični zastori (Rollbalken).

Izšla je

„Dobra kuharica“

pisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1800 receptov za janje najokupripravljenih jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahkega umetnega jezika, fina darja zaradi njene lepote, pri slovenskih kuhar-kih knjigah nenavadne opretnosti, in končno varčnega gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-55

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične založne pohištva prve kranjske mizararske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovani z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 186-60

Večkrat premirano! Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 98-20

Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

v Ljubljani.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med naravo, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh žilodolnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krčev, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjujejo mizlico in vse druge bolezni, ki vsled mizlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in vadron; zato ne smejo manjkati v nobeni mesečnici in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in na-ji vi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 107, Slavonija.** — Denar se 121-15

posilja naprej ali s poštnim povzejem.

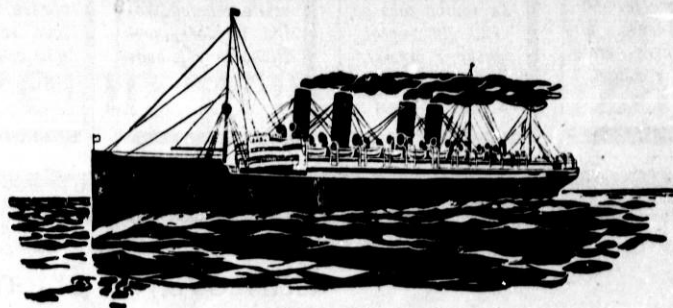
Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 steklenic (1 ducat) 5 K, 24 steklenic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 steklenic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 steklenic (4 ducati) 16 K, 60 steklenic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamoklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bo-tenju, kataru in odstranjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah. — Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v, 4 originalne steklenice 5 K 80 v, 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 104, Slavonija.

Čitaj! Naroči! Ne bo ti žali!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnonemškega Lloyd“

iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-JU v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progji iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele svet., kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-8

Berite.

Pozor!

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana

opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani. — Te vrste strešniki so patentirani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentev: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola. — Najlčnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. — Dalje priporočamo peči in štedilnike najfinejšega lastnega izdelka, kakor vse druge v stavbeno stroko spadajoče izdelke. — Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno. — Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. — Sprejmo se zastopniki.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

184-24

Modroci iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestininih baiah. Veliki prostori, prtilično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Sampret, tiskarna v Kranju.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

185 19

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)